

Kalevan lukion kannatusyhdistys ry
Salhojankatu 33
33500 Tampere

Asia

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle lukiolaiksi ja laiksi ylioppilastutkinnon järjestämisestä annetun lain muuttamisesta

Uudistuksen tavoite vahvistaa laaja-alaista yleissivistystä ja lisätä lukion vetovoimaa on erittäin hyvä tavoite. Tavoitteen saavuttamiseksi mainitut keinot yksilöllisimmistä opintopoluista, oppiainerajat ylittävistä opinnoista, korkeakouluyhteistyöstä, kansainvälisyyden lisäämisestä ja panostamisesta lukiolaisten hyvinvointiin kuulostavat varteenotettavilta keinoilta tavoitteen saavuttamiseksi. Kaikki keinot vahvistavat kehittyvän yhteiskunnan merkityksen huomioimista koulun näkökulmasta.

Nykyinen toimintamalli lukiokoulutuksen järjestäjistä on toimiva. Esityksen tavoite lisätä koulutuksen järjestäjän päätösvaltaa opetuksen toteuttamiseksi mahdollistaa paikallisia erityistarpeita ja monipuolistaa mahdollisuuksia tarjota niitä valintoja, joilla on kysyntää. Näin ollen opiskelijoita kuulemalla voidaan erilaisia toiveita ottaa paremmin huomioon. Lisäksi koulutuksen järjestäjän mahdollisuus päättää opintojaksojen laajuus antaa väljyyttä laajemmalle ja monipuolisemmalle kurssitarjonnalle.

Opintopisteiden ja opintojaksojen mukaantulo lähentää korkeakouluyhteistyötä ja selventää eri koulutusmuodoissa olevien vastaavuuksien määrittämistä. On myös opiskelijaystävällistä huomioida erilaisten osaamisten tunnistaminen osaksi tavoiteltavaa tutkintoa ja selkiyttää näin ollen nykyistä järjestelmää.

Vaikka lukiokoulutuksessa pyritään kurssien valinnanvapauteen, olisi ehkä järkevää laittaa etenkin lyhyisiin vieraisiin kieliin kuuden opintopisteen minimimitavoite. Vaikka lukiolaisille kurssien valinnanvapaus on suotavaa, minimisaavutuksella kannustettaisiin jokaista lukiolaista kansainvälisyyteen tässäkin muodossa, eikä tehtäisi helpoksi jättää aloitettu vieras kieli pois heti alkuun. Moni nuori voisi

jälkikäteen kiittää tällaisesta mahdollisuudesta saada edes alkeisopetus uuteen kieleen.

Lukiodiplomien laajentaminen muihinkin oppiaineisiin kuin vain taito- ja taideaineisiin tuntuu hyvältä uudistukselta. Tällä uudistuksella voisi olla mahdollisuuksia hyödyntää vaadittua korkeakoulu- ja yritysysteistyötä.

On hyvä asia, että uudistusehdotuksessa kiinnitetään huomiota monin osin opiskelijoiden yhdenvertaiseen kohteluun. Lukio-opintojen saavutettavuus on turvattava myös pienemmillä paikkakunnilla ja mm. väliaikaisten keskeyttämisperusteiden yhdenmukaistamisella edistetään nuorten yhdenvertaista asemaa koko maassa.

Nuorten kokema uupumus on merkittävästi lisääntynyt viime vuosikymmenen aikana, joten opinto-ohjauksen monipuolistaminen henkilökohtaiseen suuntaan samoin kuin erityisopetuksen laajentaminen lukioihin on erittäin tervetullut ajatus. Näille uudistuksille tarvittava resursointi maksaa varmasti menetetyt eurot ajan kuluessa takaisin.

Ylioppilaskokeiden uusimiseen liittyvät uudistukset ovat sinänsä hyvin huomioitu. Tällä menettelyllä mahdollisesti pystytään osittain säätelemään nuorten suorituspaineita. On kuitenkin tarkkaan tiedostettava, miten isoja resursseja tämä vaatii koulutuksenjärjestäjiltä. Jo nykyisin on ollut havaittavissa merkittävä lisätyö, kun opiskelijat ymmärrettävästi haluavat hakeutua uusimaan lähimpänä olevaan oppilaitokseen esimerkiksi opiskelujen tai töiden vuoksi.

Entisten opiskelijoiden jälkiohjausvelvoite tuntuu loistavalta ajatukselta nuorten kannalta. Joillekin opiskelijoille ei vielä lukioaikanaan ole kirkastuneet jatko-opintoihin liittyvät toiveet. Uudistuksella voi olla vaikutusta myös syrjäytymisen ehkäisyyn.

Koulutuksen järjestäjän velvollisuutta puuttua kiusaamiseen on syytäkin tarkentaa. On hyvä, jos kaikilla koulutuksenjärjestäjillä on yhtenevät velvoittavat käytänteet.

Kalevan lukion kannatusyhdistys ry
Eeva-Helena Pellikka
rehtori

Lausunnon keskeinen sisältö

Uudistuksen tavoite vahvistaa laaja-alaista yleissivistystä ja lisätä lukion vetovoimaa on erittäin hyvä tavoite. Mainitut uudistukset mm. oppiainerajat ylittävistä opinnoista, korkeakouluysteistyöstä, kansainvälisyyden lisäämisestä ja panostamisesta lukiolaisten hyvinvointiin kuulostavat varteenotettavilta keinoilta tavoitteen saavuttamiseksi. Nämä vahvistavat myös kehittyvän yhteiskunnan merkityksen huomioimista koulun näkökulmasta.

Nykyinen toimintamalli lukiokoulutuksen järjestäjistä on toimiva. Esityksen tavoite lisätä koulutuksen järjestäjän päätösvaltaa opetuksen toteuttamiseksi mahdollistaa paikallisia erityistarpeita. Lisäksi koulutuksen järjestäjän mahdollisuus päättää opintojaksojen laajuus antaa väljyyttä laajemmalle, monipuolisemmalle ja toivotummalle kurssitarjonnalle.

Opintopisteiden ja opintojaksojen mukaantulo lähentää korkeakouluysteistyötä ja selventää eri koulutusmuodoissa olevien vastaavuuksien määrittämistä. On myös opiskelijaystävällistä huomioida erilaisten osaamisten tunnistaminen osaksi tavoiteltavaa tutkintoa ja selkiyttää näin ollen nykyistä järjestelmää.

Vaikka lukiokoulutuksessa pyritään kurssien valinnanvapauteen, olisi toivottavaa laittaa etenkin lyhyisiin vieraisiin kieliin kuuden opintopisteen minimimitavoite. Minimitavoitteella kannustettaisiin jokaista lukiolaista kansainvälisyyteen tässäkin muodossa.

Lukiodiplomien laajentaminen muihinkin oppiaineisiin kuin vain taito- ja taideaineisiin tuntuu hyvältä uudistukselta. Tällä uudistuksella voisi olla mahdollisuuksia hyödyntää vaadittua korkeakoulu- ja yritysysteistyötä.

On hyvä asia, että uudistusehdotuksessa kiinnitetään huomiota monin osin opiskelijoiden yhdenvertaiseen kohteluun. Lukio-opintojen saavutettavuus on turvattava myös pienemmillä paikkakunnilla ja väliaikaisten keskeyttämisperusteiden yhdenmukaistamisella edistetään niin ikään nuorten yhdenvertaista asemaa koko maassa.

Nuorten kokema uupumus on merkittävästi lisääntynyt viime aikoina, joten opinto-ohjauksen monipuolistaminen henkilökohtaiseen suuntaan samoin kuin erityisopetuksen laajentaminen lukioihin on erittäin tervetullut ajatus. Näille uudistuksille tarvittava resursointi maksaa varmasti menetetyt eurot ajan kuluessa takaisin.

Ylioppilaskokeiden uusimiseen liittyvät uudistukset ovat sinänsä hyvin huomioitu. Tällä menettelyllä mahdollisesti pystytään osittain säätelemään nuorten suorituspaineita. On kuitenkin tarkkaan tiedostettava, miten isoja resursseja tämä vaatii koulutuksenjärjestäjiltä.

Entisten opiskelijoiden jälkiohjausvelvoite tuntuu loistavalta ajatukselta nuorten kannalta. Joillekin opiskelijoille ei vielä lukioaikanaan ole kirkastuneet jatko-opintoihin liittyvät toiveet.

Kalevan lukion kannatusyhdistys ry
Eeva-Helena Pellikka, rehtori